

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPI LAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra 3 40 Pengő, negyedévre 9 80 Pengő

Indiamuzulmánjai nem mehetnek Mekkába

Indiában a legutóbbi napok az egyre általánosabbá váló forrongások jegyében multak el. A hinduk Gandhi szabadságra helyezését követelték, mi ért is közülük ismét több száz főnyi lázadót tartoztattak le az angol hatóságok. Tegnap a muzulmánok is nyilatkozatokkal csatlakoztak az elégedetlenkedőkhez, az angol hatóságok ugyanis nekik megtiltották, hogy ezidén mekkai vallásos zarándoklatukat megszervezhessék. Várható, hogy a muzulmánok elégedetlensége elementáris erővel törjön ki.

Knox nem várja a háboru végét

Knox, az USA tengerészetügyi minisztere az amerikai Egyesült Államok tengerésztisztjeinek egy kongresszusán beszédet mondott, melyben egyebek közt azt a kijelentést tette, hogy sem nieszetre sem várható, hogy a háboru ebben az évben, vagy legálább is a tavasszal befejeződjön. Még csak ezután következnek a legkeményebb hadműveletek.

Churchil tegnap megkezdte quebecki tárgyalásait

Jelentettük, hogy Churchill, angol miniszterelnök kedden repülőgépen Kanadába érkezett. Kisérétében van felesége és leánya is. Az angol miniszterelnököt politikai és katonai szakértők kísérték Kanadába, ahol a francia lakosságú Quebec városában még tegnap reggel megkezdte tárgyalásait Mac Kenzie King kanadai miniszterelnökkel. Később a tárgyalásokba katonai szakértőket is bevontak. Churchill Kanadától a háboruban való fokozottabb részvételt kérte. Rooseveltnak csak akkor megy vissza Kanadába, ha Churchill és Mac Kenzie King között végleges megállapodásra szolgáló meg egyezés jön létre.

Ankara azt mondja, Sztalin megy Kanadába

Minden hírügynökség foglalkozik azzal a kérdéssel, vajon Sztalin részt vesz-e Churchill és Roosevelt kanadai tárgyalásain. A jelentések mind azt állapítják meg, hogy föltűnő, miszerint még csak megfigyelőt sem küldött ki Sztalin Quebecbe. Egyedül Ankara jelenti azt, hogy értesülése szerint Sztalin elhatározta, hogy személyesen vesz részt a megbeszéléseken. E tudósítás kapcsán a lapok azt kérdik, vajon Sztalin beugrott az angolszászok ama ígéretének, hogy Szovjetnek átengedik Európát.

Sztalin fél az angolszászoktól

Sztalinnak a kanadai tárgyalásoktól való távolmaradása okául a legkülönbözőbb magyarázatokat hoznak föl. A francia újságok ma arról írnak, hogy Moszkva és az angolszászok között az ellentét Németország miatt éleződött ki. Sztalin a kegyetlen há-

Az angolszászok aggályosnak tartják a Szovjet magatartását

Ugy a londoni, mint az amerikai újságok részletesen foglalkoznak Sztalin távolmaradási szándékának kérdésével. Az amerikai lapok általában azt a megállapítást teszik, hogy legjobb volna, ha London és Washington mégis csak megegyezne Oroszországgal, mert enélkül még annak is kiteszik magukat, hogy még akkor is, ha megnyerik a háborút, elveszítik a békét. London olyan hangokat hallat Moszkva felé, hogy Sztalin személyes részvétele sok félreértés elsimítását tenné lehetővé.

Az angolszászok még az ősszel szeretnék kicsikarni a döntést

A háboru elnyújtásának réme idekimerült. Ezért van az, hogy az angolszász újságok a quebecki tárgyalások kapcsán azt írják, hogy ott olyan határozatokat hoznak, amelyek még az őszi folyamán kierőszakolják a döntést.

Bjelgorodnál meggyújtott az orosz áttörési kísérlet

Az orosz front hadműveleteire vonatkozó hírek még tegnap este is mind arról számoltak be, hogy a visszavonulóban levő németek után az oroszok tovább folytatják előnyomulástukat. Mai hírek már azt jelentik, hogy a Ladogánál és Vjazmánál ellanyhult az orosz erőlködés, igaz viszont, hogy egy hír azt jósolja, hogy Vjazmánál újabb nagy támadás várható. Egy legújabb közlés szerint a támadások központjában Bjelgorodnál meggyújtott az orosz áttörési kísérlet, melynek célja Karkov bekerítése lett volna. Ide írtatjuk még azt a berlini megállapítást, mely szerint a háboru mostani pillanataiban egyáltalán nem fontos a területi veszteség, mert a német taktika olyan helyzetek teremtésére törekszik, melyben orosz hadianyagot és embertömeget morzsoljon fel. A német hadvezetés eredménye még augusztusban fog jelentkezni s ez az orosz erők kimerülését hozza meg.

Abbahagyták az oroszok hiábavaló erőlködéseiket a Donec-kanyarban levő Miusz folyó vonalán is. Ez az akció is a Karkov elleni támadásuk alá támasztását szolgálta. A német repülők mindenütt élénk tevékenységet fejtenek ki.

A gyógyító kigyók

Ősi és modern tapasztalatok a kigyóméreggel

Mintha maga a „kigyógyítás” szó is a kigyóval lenne összefüggésben, olyan régi és szoros kapcsolatban van a gyógyítás tudománya és ezek között az egyébként az egész földkerekségen utált hüllők között. Amióta az orvos tudomány az egész világon a kigyó alakban ábrázolt görög isten, az úgynevezett Aesculap kigyó a szimbóluma. Annak ellenére azonban, hogy a kigyók iránt már csak azért is érdeklődni kellett a tudománynak, a modern tudomány még mindig csak keveset tud a kigyóméregről. Alapjában véve csak annyi ismeretes, hogy a kigyóméreg két különbözően ható kémiai alkotórészből tevődik össze, az egyik az úgynevezett peptonok csoportjába tartozik, a másik pedig a globulinnal mutat nagy hasonlóságot. Ezeket az anyagokat könnyű egymástól elkülöníteni és megfelelő arányban való összekeverésükkel az eredeti kigyómérget is könnyű belőlük előállítani. Mindkét anyag eltérő módon hat a szervezetre.

A peptonméreg a harapás helyén csak könnyű elváltozásokat okoz, de annál erőteljesebben hat az idegrendszerre, amennyiben a harapás helyétől egészen a központi idegrendszerig az összes kis és nagy idegnyalábokat megbénítja. A bénulás sokszor ijesztő gyorsasággal terjed tovább és nyomban nagyfokú elerőtlenedés áll be, mely végül is halálhoz vezet. A halál közvetlen oka leggyakrabban a lélekzőszervek idegközpontjainak megbénulása. A globulinméreg ezzel szemben egészen más hatást vált ki.

Normális esetben a véredények falán nem hatol át és ha a levegővel érintkezésbe kerül, nyomban megalvad. A globulinméreg a legkisebb mennyiségben is megfosztja a a vért ezekről a tulajdonságaitól.

és ha az egész szervezetre ki tudja hatását terjeszteni, hirtelen halált okoz.

Bármilyen fogyatékosak is ezek az ismeretek, mégis elegendők voltak ahhoz, hogy ezen az alapon elindulva az orvostudomány nemcsak ellenmérgeket állíthasson elő, hanem magát a kigyómérget még gyógyítási célokra is fel tudja használni.

A kigyóméregnek a gyógyításban való alkalmazása már 30 éves múltra tekinthet vissza. Texasban élt annak idején egy szegény epilepsziás, akit csörgőkigyó harapott meg. Mindenki az áldozat halálát várta, ehelyett azonban az történt, hogy az epilepsziás be tegségéből kigyógyult.

Az orvosok természetesen azonnal felfigyeltek az esetre és arra a természetes feltevésre támaszkodva, hogy a

csörgőkigyó mérgében, a veszedelmes crotalus toxinban az epilepsziával szemben hatékony gyógyítóerőnek kell lenni, sikerült bebizonyítani, hogy a

kigyóméreg csakugyan tartalmaz az epilepszia gyógyítására alkalmas hatóanyagokat.

A felfedezés nyomán Berlinben külön kigyófarm alakult az úgynevezett „epileptasid” előállítására, mely minden tekintetben beváltotta a hozzáfűzött reményeket.

A nép körében sok helyen el van terjedve az a nézet, hogy a kigyóméreg a rák ellen is hatásos. A legérdekesebb azonban az, hogy ezt az ismeretlen eredetű hiedelmet a tudomány is igazolta. A francia Sociétemédical des Hopiteaux 1933-ban neves tudósok megfigyeléseiről számolt be, melyek szerint a rák betegek kezelésében a kigyóméreggel figyelemreméltó eredményeket sikerült elérni. 2 köbcentiméter desztillált vízben feloldott 1/10 milligramm kobraméreg a vérbe befecskendezve azzal a hatással járt, hogy az injekció után a fájdalmak hirtelen megerősödtek, két három nap múlva azonban lényeges enyhülés következett be, mely sokkal tovább tartott, mint amennyit morfiúmmal el lehet érni. Később a zágrábi rádióintézet tudósa, dr. Juraj

Körbler azt is kiderítette, hogy erre a rák betegek kezelésére nemcsak a nehezen beszerezhető kobraméreg alkalmas, hanem a Balkánon honos vipera ammodytes mérge is megfelel a célnak. A felfedezés nyomán a berlini kigyófarmmal együttműködő kutatóintézet piacra hozta az úgynevezett viprasid készítményt, mely előnyeivel fogva egyre inkább kezdi kiszorítani a rákos megbetegedéseknél fájdalomcsillapítóul használt morfiúmot. Ezek közé az előnyök közé tartozik, hogy a viprasidnál nem áll a méreghenvedély kialakulásának veszedelem és hogy egy injekció 8-10 napon át is teljes fájdalommentességet biztosít.

Ezzel azonban még mindig nem zárult le a kigyómérgek gyógyító hatására vonatkozó kutatások sora. Pepeu professzor, a milánói szérumterápiai intézet tudósa megállapította, hogy a

vipera ammodytes mérge súlyos reumatikus megbetegedések, isiász, súlyos neuralgiák és krónikus ízületi gyulladások esetén is jótékony fájdalomcsillapító hatást vált ki, sőt három négy injekcióval az isiászt számos esetben véglegesen is sikerült meggyógyítani.

Ugyancsak hatékony a vipera ammodytes mérge az asztmával szemben is.

(MN)

Uj értékes csúcsteljesítmények a magyar vitorlázórepülésben

Alig néhány hete állította fel kitűnő magassági rekordját Stolte a Beszkárt kiváló vitorlázó repülője, belgrádi távrepülése után hazaérkezve ismét felvontatta magát a kapcsolása felett 4083 méteres magasságot ért el. Ezzel új, értékes rekordot állított fel.

Stolte rekordja nem volt hosszúéletű. A Műgyetemi Sportrepülő Egyesület két tagja, felhasználva a közelmúltban tartott vakrepülő tanfolyamon tanultakat s értékesítve mindazt, amit számos teljesítményrepülés közben tapasztaltak, egymás után döntötték meg a nagyszerű magassági rekordot.

Először Bollmann Béla repült fel a Kevély mintájú vitorlázó géppel s a kedvező időjárást kihasználva 4400 méteres abszolút magasságot ért el, több mint 300 méterrel túlszárnyalva Stolte teljesítményét. Bajtárs, Vojnich Pál másnap még jobb emelő légáramlatokra talált s klubtárs teljesítményét megjavítva a rövid életű rekordot 5300 méterre emelte! Ezzel a magyar vitorlázó magassági rekord a világrekordhoz is egyre jobban közeledik s csúcsteljesítményünk a német csucs után a legjobb.

A rekordgép a Kevély, utolsó részletéig magyar kéz munkája. Rubik Ernő tervezte a gépet s az esztergomi Aero-Ever kft. a magyar vitorlázórepülőgépgyár építette meg a gépet. Nem csupán a nagy teljesítmény műszaki részét valósították meg a gépen, hanem ezenfelül a vezetőnek is minden lehetőséget megadtak arra, hogy minél kevésbé fáradjon ki s így minél tovább maradjon a levegőben. Így a Kevély géppel még számos új, jobb teljesítményt érhetnek el vitorlázóink.

A magassági repüléshez különleges előképzést kaptak a rekordkíséretre menők.

Oxigén belélegző készüléket is használtak, ezzel vált lehetővé a 4500 méteres határ túllépése. Nem csupán ennek vették hasznát, hanem a vakrepülő kiképzésüknek is. Az emelőáramlatok ugyanis legtöbbször felhőbe vezetnek s a felhő belsejében folytatódnak. Így látási lehetőség nélkül felhőrepülésben lehet csak nagyobb teljesítményre számítani. A kiképzésnek meg is volt a haszna: új kiváló magyar magassági rekord született.

Holnap estig lehet fát jegyezni az Erdélyi Párt helyi tagozatánál

Hirül adtuk, hogy az Erdélyi Párt helyi tagozata tagjai számára biztosítja a téli tüzipát. Most azt közlik velünk, hogy a fát csak azoknak tudják beszerezni, akik legkésőbb holnap, péntek estig jelentkeznek a Magyar Házban.

Nurmi legnagyobb teljesítménye

Kevesen tudják, hogy a Nurmi által felállított 15 világcsucs közül már csak egy van, amelyet nem sikerült megdönteni. 1928. október 28-án futott Berlinben pontosan egy óra alatt 19,210 kilométert. Ki fogja ezt túlszárnyalni? Rajta kívül csak két embernek sikerült egy óra alatt több mint 19 kilométert futni: a francia Jean Bouin 1913-ban 19,021 kilométert tett meg és a magyar Csaplár 1941-ben 19,007 kilométert.

— A Nemzeti Munkaközpont értesíti tagjait, hogy a szeptember havi cipőigénylőlapok kitöltése folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 9 órakor eszkozőltetik. Elnökség

60 a »Nagyszalontai Az Ujság« telefon száma

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Az István-műmalom változatlanul jó lisztet ad, öröl, darál és cserél

A MA NAP

A HÖMÉRSEKLET

reggel 7 órakor + 17 délelőtt + 31 fok volt

Holnap: Péntek

Augusztus

13

Kat. Ipoly és Kassz.
Prot. Ipoly

Azután elváltunk...

Azután elváltunk. —

És nem maradt semmi —

Semmi... Belőled nekem...

Csak az a két könnyecsepp,

Mely ott rezgett szemedben,

Mikor a bucsu síklya

Szívedbe mart.

Azután elváltunk. —

De benne felkavart mindent,

Szemeidben égő,

Az a két fényes, csillogó drágakő.

Nem szóltunk, csak

Fogtuk némán egymás kezét,

És én... meghallottam mégis

Megértettem, azt a mesét —

Mit a szíved sugott nekem,

Azt, hogy szeretsz,

Hogy elkisérsz, hogy

Lélekben eljössz velem,

Hogy a mi utaink egyszer

Ujra visszatérnek.

Hogy mikor, hogy merre?

Ki tudja azt...

Talán az alkonyán a létnek,

Azután elváltunk...

A. L.

Esküvő.

BALOGH IRÉNKE

és

OLASZ FERENC

m. kir. postatiszt, szombaton délután 6 órakor tartják esküvőjüket a helybeli rom. kat. templomban, melyre rokonokat, jóbarátokat és ismerőseiket ezúton hívják meg.

— **Szeptemberre Szentes is Salgótarjánból kap áramot.** Már hónapok óta épül az a távvezetékcszárny, amelybe Szentes is bekapcsolódik. Szeptember közepére már teljesen elkészül a Szentes—Szolnok között húzódó távvezeték és így másfél hónap múlva Szentes is salgótarjáni árammal világít.

— **Megfulladt egy gyermek a kukoricától.** Egyed Károly egyéves tiszainokai gyermek főtt kukoricát evett. Az egyik kukoricaszem torkán akadt. Bár a gyermeket azonnal bevitték a szolnoki kórházba, segíteni nem tudtak rajta és a kisgyermek megfulladt.

— **A 60 millió dollárba került** s a newyorki kikötőben kigyulladt és elsüllyesztett Normandia kiemelését megkezdték. A költségek az átalakítással 20 millió dollárba kerülnek.

Tegnap délután szalontai tűzoltók Madarászra vonultak ki

Tegnap délután két órakor Madarászról a szalontai tűzoltók segítségét kérték. Printás György 232. szám alatti házában egy 8 méteres hosszú istállója gyuladt ki. Tűzoltóink kivonultak, az istállót azonban már nem tudták meg menteni. Annak tetőzete teljesen leégett. A kár mintegy 700 pengő.

Tűzoltóink munkája elérte azt, hogy a

tűzet sikerült lokalizálni s így más épületekben nem esett kár.

Az épületben egy 80 éves öregember tartózkodott a tűz kitörésekor. Egyelőre még nem tudják, hogyan keletkezett a tűz. Ennek megállapítására a csendőrség nyomozást indított.

Kenyérgabona helyett zsir, zsir helyett kenyérgabonát lehet beszolgáltatni

A közellátásügyi miniszter rendelete alapján a polgármester tudomására hozza a város közönségének, hogy a gazdálkodó háztartási vagy vetőmagszükségletének figyelembevételével a kenyérgabonára vonatkozó beszolgáltatási köteletségének nem vagy csak részben tud eleget tenni, nyilvántartó hatósága útján az illetékes kormánybiztostól szóban vagy írásban kérheti, hogy zsirbeszolgáltatási köteletség teljesítésébe beszámítható termények beszolgáltatásával teljesítse kenyérgabonára vonatkozó beszolgáltatási köteletségét. A gazdálkodó, ha kenyérgabona helyett a zsirbeszolgáltatási köteletség teljesítésébe beszámítható terményt (terméket), háztartási és gazdasági szükségletének figyelembevételével nem tud beszolgáltatni és ezt a körülményt igazolja, azt is kérheti, hogy 100.800—1943. K. M. sz. rendelet III. mellékletében felsorolt — szabadválasztású — terményekkel és termékekkel teljesítse beszolgáltatási köteletségét.

A gazdálkodó köteles kérelmében megjelölni azokat a terményeket (termékeket), amelyeket kenyérgabona helyett kíván beszolgáltatni. Ezekből a terményekből (termékekből) annyit kell beszolgáltatni, hogy azok összesített buzaegységszáma egyenlő legyen a kenyérgabonával.

Vetőmagszükségleteként — kataszteri holdanként — búzából 120 kg-ot rozsából és kétszeresből 110 kg-ot, háztartási szükségletként pedig a gazdálkodó háztartásához tartozó minden személy után legfeljebb 240 kg-ot lehet számításba venni.

A kenyérgabonára vonatkozó kérelmet — ha cséplését a gazdálkodó már befejezte — e rendelet megjelenésétől, különben a cséplés befejezésétől számított 15 nap alatt, de legkésőbb az 1943. évi szeptember hó 30. napjáig lehet előterjeszteni.

A gazdálkodó, ha zsirra vonatkozó beszolgáltatási köteletségét csak árpa, vagy kukorica beszolgáltatásával tudná teljesíteni, de ebben az esetben vetőmagszükségletét vagy sertéshizlalás után háztartási zsirszükségletét fedezni nem tudná, nyilvántartó hatósága útján szóban vagy írásban kérheti az illetékes közellátási kormánybiztostól, hogy árpa vagy kukorica helyett kenyérgabona beszolgáltatásával tehessen eleget zsirra vonatkozó beszolgáltatási köteletségének. A gazdálkodó, ha árpa vagy kukorica helyett háztartási és gazdasági szükségletének figyelembevételével kenyérgabonát beszolgáltatni nem tud és ezt a körülményt igazolja, azt is kérheti, hogy szabadválasztású terményekkel (termékekkel) teljesítse beszolgáltatási köteletségét.

A gazdálkodó köteles kérelmében megjelölni azokat a terményeket (termékeket), amelyeket árpa vagy kukorica helyett kíván beszolgáltatni. Ezekből a terményekből (termékekből) annyit kell beszolgáltatni, hogy azok összesített buzaegység száma egyenlő legyen az árpa vagy kukorica buzaegység számával.

A gazdálkodó háztartási és gazdasági szükségletét az 1943. évi termésnek eredményét, valamint egyéb számításba jövő körülményeket mérlegelve kell megállapítani azt az árpa vagy kukoricamennyiséget, mely helyett a gazdálkodó más terményt (terméket) szolgáltathat be.

Az árpa vagy kukoricára vonatkozó kérelmet az 1943. évi szeptember hó 30-ig lehet előterjeszteni.

Ha a gazdálkodó a közellátási kormánybiztosnak a 100.800—1943. K. M. sz. rendelet 2. §. (2) bek. alapján adott engedélyével kenyérgabona helyett kukoricát vagy árpát is beszolgáltathat, e §. rendelkezéseit megfelelően erre az árpára vagy kukoricára is alkalmazni kell.

Utazásnál

a változó életmód zavarja a rendszeres emésztést. Ez émelygést, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó.

DARMOL

Rádió-műsor

ÁLLANDÓ KÖZVETÍTÉSEK.

5.40 Üzen az otthon. 6.40 Ébresztő torna. 7. Hírek, éternd, hanglemezek. 10. Hírek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Fobász. 12.40 Hírek. 1.20 időjelzés, vízállásjelentés. 1.30 Honvédeink üzennek. 2.30 Hírek. 2.45 A rádióműsor ismertetése. 3. Árfolyamhírek. 4.20 Idegen nyelvű hírek. 4.45 Időjelzés hírek. 6.50 Hírek. 9.40 Hírek. 1.45 Hírek.

Csütörtök, augusztus 12.

2 Fuvószeneke. 3 Szalonegyüttes. 3.55 Előadás 5 Magyar nóták cigányzenekísérettel. 5.50 Csillagnézés. Helyszíni közvetítés. 6.10 Az Operaház zenekara. 7.35 Sganarelle Vigjáték. 8.20 Géczy-zenekar. 8.45 Felolvasás. 9.05 Táncczene. 10.10 Dal, tánc, hangulat. 11.10 Magyar nóták.

KOCSMÁBAN

Nagybácsi: Hadd lám, Jóska, tudsz-e már számolni. Hány pohár bort ittam eddig?

Jóska: Nem tudom, mert én csak huszig tudok számolni!

HUNGARIA-MOZGOBAN ma este 8-15.kor ketten egy jeggyel. 16 éven felülieknek.
REMBRANDT Egy nagy művész tündöklése és bukása. A viharzó emberi szenvedélyek mesterei ábrázolása. **Evald Balser** meg-
 rázó alakítása — Új hirdető. — Jön: **A lép virága.** Jávör-Fényes Aliz.

21-én Szalontára jön az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület

Biharvarmegye alispánjától a polgármesterhez ma az az értesítés jött, hogy az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület vezetősége az egyesület célkitűzéseinek ismertetése céljából augusztus 21-én Nagyszalontára kiszáll és itt délután 6 órai kezdettel előadást tart.

Az előadás színhelyül a polgármester a városháza tanácstermét jelölt ki és felkéri a város összes kul-

turális és nemzetspolitikai intézményének és egyesületének vezetését, hogy a fenti előadáson megjelenni szíveskedjenek.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület célkitűzéseinek megvalósítása a magyarság életérdeke, Ennek tudatában a polgármesteri meghívó bizalommal kéri az összes érdekeltek támogatását.

Mit árusíthat a kis trafikos?

Megjelent a rendelet, amely újra szabályozza a kistrafikok nyitvatartását. Hanem van az új rendeletnek egy passzusa, melyet mindenkinek nagyon meg kell fontolnia. Ugy a trafikosoknak, mint a nagyközönségnek. Ez a passzus azt mondja ki, hogy a dohány-
 neműeken és a dohányhoz tartozó kellékeken, tehát pipán, gyufán kívül és az állami egyedárusági dolgok mellett más egyéb cikkeket csak olyan időben és addig szabad árusítani a kistrafiknak, ameddig azon cikkeknek árusítása más, nyitlt boltokban meg van engedve. Például levélpapírt nem adhat ki a kistrafik vasárnap egyáltalán, mert a papirosbolt vasárnap nem tartható nyitva. Azután vannak trafikok, ahol árusítanak já-

tékszereket is. Ez a játékszer is este 6 órán túl nem adható el köznapon, vasárnap meg egyáltalán nem, mert a játékbolt csak este 6 óráig tartható nyitva. Például próbálja meg valaki Budapesten akármelyik trafikot, este 6 órán túl kap-e levélborítékot akármennyi pénzért? Nem, mert annak megszegése súlyos kihágást jelent. Lehet, hogy eddig ezt a rendelkezést nem vették szigorúan, most azonban az ellenőrzést is hatályosabbá tették éppen azért a kistrafikosok a maguk körében tisztázzák a kérdést. Határozzák meg azt, hogy mik azok a cikkek, amelyek állandóan árusíthatók és mik azok, amelyeknek az árusítása korlátozva van.

Percenkint hárommillió pengőbe kerül hivatalos árfolyamon a világháború

Franciaország a megszállási milliárdokon kívül egyéb közvetlen köze nem lévén már a háborúhoz, statisztikai játékokkal szórakozik. Így például türelmes és szellemes matematikusok kiszámították, hogy abból a szövetanyagból, amelyet a hadviselő államok eddig katonáik ruházására felhasználtak, az egész földkerekséget be lehetett volna vonni posztóval. Másrészt meg a hadiköltségvetések és kölcsönök summájából minden európai család négyszobás villát vásárolhatott volna magának a hozzá tartozó gyümölcsössel és veteményeskerítéssel. De pillanatnyilag nem a házak, hanem a romok és nem a virágoskertek, hanem a temetők szaporodnak. A fura kalkulációnak tehát semmi értelme.

Ezzel szemben nem érdektelen az a számvetés, amelyet egy igen ismert francia pénzügyi szakember: Jean Pupier állított fel. Ez a számvetés a folyó év január elseji adatokra támaszkodva megállapítja, hogy a háború globális napi kiadása ötvenezermillió francia frankot tesz ki, ami évente 18.000.000.000.000, azaz tizenhatalombillió franknak felel meg. A közben eltelt hónapok folyamán a hadműveleti területek kiterjedésével párhuzamosan ez az összeg egész képtelen méretekben megnőtt. Pontos adatok nem állnak még rendelkezésre, de a kiadások felduzzadására könnyedén lehet következtetni abból a tényből, hogy Anglia napi háborús kiadása a

mult év október 9-én, Sir Kingley kincstári kancellár parlamenti bejelentése szerint, 12.250.000 fontsterlingre rugott, január elsején ez a summa már 14.500.000 fontra, június elején pedig napi 22.000.000 fontra emelkedett, tehát kilenc hónap leforgása alatt szinte megduplázódott. Az emelkedésnek ez az üteme már csak azért sem csodálatos, mert a világpiaci árak rohanvást emelkednek. Így például egy tizezertonnás hajó építési költsége a hadüzenet napján 100.000 font, 1940 végén 150 ezer font, 1931 végén 185 ezer font volt s ma már jóval felül van a 200 ezer fonton.

Jean Pupier egybefoglalván a különböző hadviselő államok bevalott és nyilvánosságra nem hozott, de föltételezhető háborús kiadásait, arra a következtetésre jut, hogy ez év január elsején a világtragédia minden perce, az ugyancsak kedvező hivatalos átszámítási kulcs szerint, körülbelül 36 millió pengőnek felel meg. A közben eltelt hat hónap folyamán a frontszakaszok annyira megnöttek, a hadműveletek oly intenzívekké váltak s a világpiaci árak oly szenvedélyesen emelkedtek, hogy a mai percek már jóval drágábbak: értékük ha ugyan értékről lehet beszélni, felér 4—5 millió pengővel.

Nyomatott a kiadatulajdonos
 Gaál Sándor könyvnyomdájában
 Nagyszalontán, Toldi-tér 15. sz. alatt.
 Telefon: 60.

Közellátási hírek

A polgármesteri hivatal ezúton is értesíti a munkavállalókat (cséplő és arató munkásokat) hogy a megkeresett terménnyel ők is pontosan elszámolni tartoznak a közélémezésnél akár csak a gazdák. Ebből következik, hogy felesleges keresményét csakis a kijelölt terménykereskedőnek adhatja el. — Ki keresményét nem így értékesíti, szigorú büntetésben részesül.

Ne vigyük a napozást túlzásba

A jó barnaszín egészség jele — mondják. Van is benne valami. Azonban mégse éljünk vissza a túlzott napozással, mert egészen komoly bajok származhatnak belőle.

Legyengült szervezetűek, vérszegények, szívbajosok, vesebajosok, tüdőbetegek és más betegségben szenvedők orvosi tanács nélkül ne napozzanak!

Megszökött egy 12 éves kislány

Hullár Mária 12 éves, kékszemű, vöröshaju menhelyi gondozott kislány ismeretlen helyre eltávozott. Aki nevezettről vagy hol létéről tud az azt a detektívcsoporthoz jelentse be. A rendőrség felhívja a város lakosságát, hogy amennyiben valakinél menhelyi öltözetű gyermek jelentkezik, őt senki ne vegye pártfogásba, csak abban az esetben, ha a települégyelölővel beszél.

Ha valakinél bármi címen, akár munkára is jelentkezik a kis szökevény, a rendőrségre kell vezetni.

Apróhirdetések

Krumliszedőket ma felveszek. Bocskai-utca 37. sz.

Egy modern mély gyermekkosci eladó. Dobó-utca 20. 3—3

Mindenes, vagy bejárónő azonnalra felvétetik. Győri Jakab-utca 8. sz. 3—0

Eladó egy jó erős csikóspór. Keszikör-ut 11. Mindenes cselédet, vagy bejárónőt felveszek. Kincses, Hitler Adolf-u. 71. 2—3

Jókarban levő sárgahintót megvételre keresek. Cim a kiadóban. 2—2

Nagyon jó asztali spárhet eladó elköl-tőzés miatt. Veselényi-utca 49. Mandekné. 2—2

Eladó 14 méteres épület lebontásra. Honvéd-utca 78. 2—3

Ügyes kifutó fiú szeptember 1-re felvétetik. Mussolini-ut 1. 1—3

Elveszett hétfőn este a Füveskertől a Batthyányi utcáig egy kapukulcs. Megtaláló jutalom ellenében adja be a kiadóba.

Elveszett a Vénkertől a Tökertig egy női cipő. Megtaláló jutalom ellenében adja be Bereczky óráshoz.

Elcserelném hizónak való sertésemet hasaskocával. Batthyányi-utca 12. Ugyanott eladó egy kisfiás tehén.

— Mindazok, akiknek bélműködése gyakran felmondja a szolgálatot, igyának reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

Vettél már leveledre hadigondozási bélyegot?